

Kommunal- og regionaldepartementet
Att. Estrada-Pedersen Laura G.
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Deres ref.

Vår ref.
22663/2013/033/RITSUN

Dato
29.10.2013

LOVFESTING AV MEDVIRKNINGSORDNING FOR UNGDOM - HØRING

I Bjugn kommune har Bjugn ungdomsråd og Bjugn kommunestyre vært høringsinstanser og begge utvalg har fattet samme enstemmige vedtak:

«Bjugn ungdomsråd og Bjugn kommune mener at det bør være lovpålagt å opprette Ungdomsråd i kommunene på samme måte som Eldreråd og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Organiseringen av ungdomsråd bør imidlertid være fleksibel og tilpasset den enkelte kommune, slik at det også skal være rom for at ungdomsråd har innstillingsrett, talerett og forslagsrett i kommunestyret»

Bjugn ungdomsråd har vært i funksjon fra 1996 og rådet kan ta opp alle politiske saker som skal behandles i kommunens øvrige utvalg og styrer. Ungdomsrådet kan også foreslå andre saker de mener bør tas opp i eget eller andre utvalg, f. eks. kommunestyret.

3 representanter fra ungdomsrådet møter fast på kommunestyrets møter med forslags og talerett, og får innkalling samtidig med de faste medlemmene av kommunestyret. De får møtegodtgjørelse for møter i ungdomsrådet og kommunestyret.

Ved revisjon av kommuneplan for Bjugn 2012-2025 som det har vært arbeidet med i 2,5 år og som ble vedtatt i april 2013, var f.eks. leder i Ungdomsrådet aktivt med i arbeidet med planen fra første stund. Kommuneplanens vedtatte samfunnsdel har tittel "Til ungdommen - med hjerte for Bjugn".

For øyeblikket er det utarbeidelsen av 2 reguleringsplaner for boliger, friluftsområder og øvrig sentrumsutvikling som Ungdomsrådet er høringsinstans for, på lik linje med de 2 lovpålagte rådene for medvirkning.

Eldrerådet og Råd for personer med nedsatt funksjonsevne som er lovpålagte utvalg har ikke de samme rettighetene til deltakelse som det Bjugn ungdomsråd har. De har dessuten svært få møter i løpet av året, 1 -3 møter.

Skal det være lovpålagt med f.eks Ungdomsråd, bør denne loven være utformet slik at det er mulig å organisere det etter lokale forhold og at loven bare setter en minimumsstandard som alle må forholde seg til, men at det fortsatt er mulig med mere medvirkning enn loven sier. Faren med å lovfeste medvirkning er at det kan bli slik at en retter seg etter det en må og slutter å tenke kreativt og legger til rette for utstrakt medvirkning, slik det er gjort i Bjugn.

Med hilsen

Rita E. Sundet
avdelingsleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur.

Vedlegg: Særutskrift fra møtebehandlingene

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
13/7	Ungdomsrådet - Bjugn kommune	30.09.2013
13/67	Kommunestyret - Bjugn kommune	22.10.2013

Saksbehandler: Rita E. Sundet

Høring om lovfesting av ungdomsmedvirkning

Vedlegg:

- 1 631927
- 2 631708

Sakens bakgrunn og innhold:

Kommunal- og regionaldepartementet har i samarbeid med Arbeidsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sendt ut et høringsnotat om lovfesting av medvirkningsordning for ungdom.

I høringsnotatet ber departementet kommuner og fylkeskommuner fortelle hvilke erfaringer vi har med ulike typer ungdomsmedvirkning og hva kommunene mener en eventuell lovfestet medvirkningsordning for ungdom bør inneholde. Departementene foreslår ingen lovbestemmelser, men skisserer kort noe av det de ønsker høringsinstansenes synspunkter på.

Det er særlig viktig at kommuner og fylkeskommuner sørger for at ungdomsrådene får anledning til å avgi en egen høringsuttalelse.

Alle uttalelser blir publisert på departementets nettsider. Frist for innsending av uttalelser er satt til **25. november 2013**.

Vurdering:

Den avtroppende regjeringen mener at det er viktig at forskjellige aldersgrupper er representert i kommunale råd og utvalg. Både eldre og personer med nedsatt funksjonsevne har i dag lovfestede medvirkningsordninger. Ungdom bør ha det samme. Den avtroppende regjeringen ønsker derfor å lovfeste en medvirkningsordning for ungdom i alle kommuner og fylkeskommuner. Etter deres oppfatning vil en formalisering av ungdommens rett til å si sin mening og bli hørt, gi et viktig signal til alle landets kommuner og fylkeskommuner om at ungdom skal ha reell innflytelse i politiske prosesser som angår deres hverdag der de bor.

Medvirkningsordninger for ungdom vil være en god skole i demokrati og gi ungdommen mulighet og troen på at det nytter å delta i politiske prosesser. Det sender et feil signal til ungdommen at eldre, som både har stemmerett og er valgbare til kommunestyre og fylkesting, har rett til å bli hørt, mens unge uten stemmerett ikke skal gis den samme retten til en formalisert medvirkning.

Norsk institutt for by – og regionsforskning(NIBR) har kartlagt politisk og administrativ organisering av kommunal virksomhet. De fant at ni av ti kommuner har etablert en representasjonsordning for unge. Dette viser at det finnes stor vilje til å inkludere unge mennesker i lokale beslutningsprosesser. Det er stor variasjon i hvordan kommunene legger opp sitt arbeid med barn og unges deltakelse og innflytelse og ulike lokale varianter har vist seg svært levedyktige.

I *NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning* foreslår utvalget at det skal

- etableres nasjonale, lovfastsatte retningslinjer for kommunale ungdomsråd eller lignende organ, ikke at ordningen i seg selv skal lovfestes.
- Utvalgets flertall ønsker at nasjonale retningslinjer skal omfatte institusjonell forankring, administrativ støtte, aldersavgrensing, valgordning og mandat.
- Utvalgets mindretall går inn for at ordningen med ungdomsråd skal lovfestes.
- Et samlet utvalg går inn for en formalisering av lokale innflytelsesorgan for ungdom, med jevnlig møter, og formell tilknytning til det kommunale styringssystemet.

Mange kommuner og fylkeskommuner har ulike typer ungdomsmedvirkning og departementene er interessert i å høre hvilke erfaringer kommunene har med dette og hva de mener en eventuell lovfestet medvirkningsordning for ungdom bør inneholde.

Departementene vil samtidig be ulike forskningsinstitusjoner om å foreta en kartlegging av hvilke erfaringer kommuner og fylkeskommuner har med de lovpålagte ordningene med eldreråd og råd for personer med nedsatt funksjonsevne.

Når departementene har foretatt denne kunnskapsinnhenting og fått inn høringsuttalelsene fra kommuner og fylkeskommuner om ungdomsmedvirkning, tar de sikte på å sende ut et høringsnotat med forslag til et nytt regelverk om medvirkningsordninger i kommuner og fylkeskommuner.

Oppsummering:

3 departementer ønsker å få innspill om hvordan ungdomsmedvirkning kan organiseres og om slik medvirkning bør vedtas i en lov. I dag har de fleste kommunene i landet et ungdomsråd e.l. som fungerer god. De er organisert på mange ulike måter og har forskjellig mulighet til å kunne påvirke i politiske prosesser og i forhold til deltakelse i arbeidet med kommunale planer og organisering av samfunnet.

I Bjugn kommune har ungdomsrådet vært i funksjon fra 1996 og kan ta opp alle politiske saker som skal behandles i kommunens øvrige utvalg og styrer. Ungdomsrådet kan også foreslå saker de mener bør tas opp i andre utvalg, f. eks. kommunestyret. 3 representanter fra ungdomsrådet møter fast på kommunestyrets møter med forslags og talerett, og får innkalling samtidig med de faste medlemmene av kommunestyret.

Ved revisjon av kommuneplanen, som det har vært arbeidet med i 2,5 år og som ble vedtatt i april 2013, var f.eks. leder i Ungdomsrådet aktivt med i arbeidet med planen fra første stund. Kommuneplanens vedtatte samfunnsdel har tittel "Til ungdommen - med hjerte for Bjugn".

For øyeblikket er det utarbeidelsen av 2 reguleringsplaner for boliger, friluftsområder og øvrig sentrumsutvikling som Ungdomsrådet er høringsinstans for, på lik linje med de 2 lovpålagte rådene for medvirkning.

Eldrerådet og Råd for personer med nedsatt funksjonsevne som er lovpålagte utvalg har ikke de samme rettighetene til deltakelse som det Bjugn ungdomsråd har. De har dessuten svært få møter i løpet av året, 1 -3 møter.

Skal det være lovpålagt med f.eks Ungdomsråd, bør denne loven være utformet slik at det er mulig å organisere det etter lokale forhold og at loven bare setter en minimumsstandard som alle må forholde seg til, men at det fortsatt er mulig med mere medvirkning enn loven sier. Faren med å lovfeste medvirkning er at det kan bli slik at en retter seg etter det en må og slutter å tenke kreativt og legger til rette for utstrakt medvirkning, slik det er gjort i Bjugn.

Utvalgslederens innstilling:

Saken legges fram uten innstilling og drøftes på møtet.

Saksprotokoll i Ungdomsrådet - Bjugn kommune - 30.09.2013

Behandling:

Forslag fra Remi Grande: Bjugn ungdomsråd og Bjugn kommune mener at det bør være lovpålagt å opprette Ungdomsråd i kommunene på samme måte som Eldreråd og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Organiseringen av ungdomsråd bør kunne være fleksibel og tilpasset den enkelte kommune, slik at det skal være rom for at ungdomsråd har innstillingsrett, talerett og forslagsrett i kommunestyret.

Endelig innstilling:

Bjugn ungdomsråd og Bjugn kommune mener at det bør være lovpålagt å opprette Ungdomsråd i kommunene på samme måte som Eldreråd og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Organiseringen av ungdomsråd bør imidlertid være fleksibel og tilpasset den enkelte kommune, slik at det også skal være rom for at ungdomsråd har innstillingsrett, talerett og forslagsrett i kommunestyret.

Enstemmig vedtatt

Saksprotokoll i Kommunestyret - Bjugn kommune - 22.10.2013

Behandling:

Ungdomsrådets innstilling enstemmig vedtatt.

Endelig vedtak:

Bjugn ungdomsråd og Bjugn kommune mener at det bør være lovpålagt å opprette Ungdomsråd i kommunene på samme måte som Eldreråd og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Organiseringen av ungdomsråd bør imidlertid være fleksibel og tilpasset den enkelte kommune, slik at det også skal være rom for at ungdomsråd har innstillingsrett, talerett og forslagsrett i kommunestyret.